

דאליזזר

עלון לשבת קודש

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

נושא השבוע: נישואין (מז)

ח' אלול תשפ"ג 1489 (שנה כח')

הפטרה: "רוני עקרה" (ישעיה נד)

פרשת כי תצא

האט,
עוד 22 יום
יום הדין!

"כי תבנה בית זורש ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך" (כב,ז)

"גג" מורה על גאווה, לרמז לאדם שמתחתן ובונה את ביתו כי עליו להיזהר מגאווה, היות שהיא גוררת שנאה ומריבה, והיא פתח לרעות רבות, והמתגאה דוחק רגלי השכינה ולכן אין לו שלום בביתו וזה שאמר הכתוב: "כי תבנה בית חדש" - שביתו זו אשתו, אזי "ועשית מעקה לגגך" - שלא תתגאה, "ולא תשים דמים בביתך" - לשון דומיה, שלא תהיה בביתך צעקה, מריבה ומחלוקת. (אבני אש)

"ויצאה מביתו והלכה לאיש אזור" (כד,ב)

מובא בזוהר הקדוש ובגמרא (סנהדרין כב.) שכל המגרש את אשתו הראשונה, אפילו מזבח מוריד עליו דמעות ולמה נמשל למזבח דווקא? לפי שעל המזבח הקריבו קורבנות לרמז לבני הזוג שצריכים הם להקריב אחד למען השני, ואם החליטו להיפרד סימן שלא נהגו כן ולכן באו לדי קטטה ומריבה. ללמדנו שההקרבה היא חיונית ונחוצה מאד, כי אם כל אחד יעמוד ויתעקש על דבריו עלולים הם חלילה למצוא את עצמם בבית הדין ח"ו. ולכן החכם עיניו בראשו יוותר לבן הזוג ואל יחשוש שבכך יראה כמוג לב וחלש אופי. אדרבא, הוא זה הגיבור האמיתי שכובש את יצרו! ובזכות ההקרבה יזכה שהשלום ישרור בביתו. (שלום בית)

"כי יקח איש אישה זרשה.... נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמוז את אשתו אשר

לקח" (כד,ה) בהיות המשפחה יסוד האומה, ובהיות הקשר הפנימי בין הבעל ואשתו יסוד המשפחה. מצוה התורה על הבעל להתפנות מכל חובה לאומית אחרת ולשהות עם אשתו שיכירו זה את זה על טבעיהם השונים וייצרו קשרים שיסייעו להם לחיות באחוזה לאורך החיים, כי ידוע שצביון הבית נקבע בשנה הראשונה, לכן ראוי שהבעל יקדיש את כל מרצו לבניית ביתם ולטיפוח הקשר, כדי שחיי הנישואין שלהם יהיו תקינים והילדים שיולדו להם יגדלו במשפחה בריאה ומגובשת. (שלום בית)

מעשה שהיה

תנו דקה אחת של אור (הרב מרדכי רוט)

לפני כשנתיים פגשתי אברך שסיפר לי: "אני נשוי זה עשר שנים. יש לי ברוך השם אישה טובה, ילדים מקסימים, אני גם מתפרנס טוב... אז אם הכול כל כך טוב, מה אני עושה אצלך?" יש לי מידה גרועה מאוד שאני לא מצליח להתגבר עליה והיא - מידת הכעס. כאשר דברים מרגיזים אותי אני נהפך לאדם אחר. אני יכול לצעוק בקולי קולות ואף לפגוע מילולית באנשים שסביבי.

אני מאבד את הראש באותם זמנים. אני מתרגז וצועק עד לב השמיים, ואחרי שאני נרגע אני מתחרט ו"אוכל את עצמי" למה התנהגתי כך?

יש לי ייסורי מצפון רבים על אופן התנהגותי, אבל כאן זה גם נגמר. ייסורי המצפון לא עוזרים להרבה זמן, בקושי ליום יומיים, לאחר מספר ימים זה חוזר שוב על עצמו.

החיים הם כמו קפה, לפעמים בוץ לפעמים נמס אבל תמיד נס.

ע"פ "אור החיים" אופק תל אביב * לא לעיין בזמן תפילה * שקיעה 7:07-7:15 * סוף זמן ק"ש 8:48-8:47
כניסת שבת: 6:55 יציאת השבת: 7:45 יציאת ש"ת: 8:33

לא עברתי שום דבר קשה או טראומטי בימי ילדותי, יש לי דווקא הורים טובים ונפלאים. הלכתי כבר לא פעם ולא פעמיים למטפלים וליועצים איך לצאת ממידת הכעס הזו, אבל שום דבר לא עזר, הכעס היה חזק ממני.

שרק תבין, אני בעל טוב ואיש טוב, דואג לאשתי ולילדים שלי, מחמיא להם בהכול, אוהב, מכבד. אבל עד שזה מגיע לניסיון של כעס, שם אני פתאום מרגיש שאני נהפך לאפס אחד גדול. בערב סגרירי אחד, ישבתי עם אשתי לשיחה. ראיתי שהיא מאוד עצובה, שאלתי אותה: 'למה את עצובה?'

ואז היא התחילה לבכות חרש. 'תשמע, בעלי היקר, אני מעריכה אותך ויותר מכך, אבל כאשר אתה כועס זה גומר אותי, אתה חייב לעשות משהו עם זה, זה פוגע בי מאוד הכעס הזה שלך. תעשה משהו בבקשה, זה כבר ממש קשה לי, התחננה.

באותו לילה ממש נשברתי, בכיתי והתפללתי לד', כמו שכבר הרבה זמן לא התפללתי שירחם עליי, ויוציא אותי ממידת הכעס הזו שאני שפוט שלה, עד מתי אני אהיה כך! והנה אני אצלך".

הייתה לי שיחה ארוכה עם אותו יהודי, ניסיתי להבין לעומק מאיפה מגיע הכעס הזה. "תקשיב", אמרתי לו, "אתה לא צריך להתגבר על הכעס שלך, רק לעשות משהו אחד קטן. כאשר אתה כועס – דקה אחת תתגבר על הכעס. באותה דקה בודדת תנשום נשימות עמוקות, תגיד לעצמך: אחרי הדקה הזאת אני משחרר את כל הקיטור שיש בי עכשיו, אבל רק דקה אני מתגבר על עצמי, לא מעניין אותי מה יהיה עוד דקה. רק דקה וזהו".

"וזה יגרום לי להשתנות? מדקה אחת של ההתגברות? אני חייב פה משהו חזק, עוצמתי ומהר". "תנסה מה שאמרתי, תתחיל רק מדקה ואז אחרי זמן שתראה שאתה מצליח בזה תאריך את ההתאפקות לשתי דקות וכך הלאה עד שתצא מזה...."

מוסיף הרב מרדכי רוט: לפני כחצי שנה הגיע אליי יהודי שהיה לו קשה להגיד מילים טובות לאשתו. כשהיה ילד הוא היה חי בבית שבו לא בוטאו רגשות, ומילים מחמיאות לא נאמרו בו לילדים ולא בין ההורים, זה מה שהוא ראה וכך הוא יישם בביתו.

הכול התנהל למישרין, הוא עובד והאישה עובדת. מדברים הכול אבל הכול טכני, מצידו אין כמעט רגשות ובעיקר מילים טובות.

החיים המשיכו, דווקא בבעיות בזוגיות הוא פחות נתקל (אבל קשר אמיתי כמובן שלא היה ביניהם). אבל כאשר ילדו התחיל לפתח בעיות התנהגות בחיידר הם הלכו למטפל, המטפל אמר שיש בעיה של תקשורת ורגשות בבית, אז הוא הבין שמה שהוא לא תקין פה.

חלק מהתהליך שעשיתי לאותו יהודי יקר היה, שאמרתי לו תתחיל רק מפעמיים ביום להגיד לאשתך: "אשתי היקרה אני חושב עלייך ומעריך אותך".

רק פעמיים ביום וזהו, כחלק מהתהליך הוא היה צריך למידה מחדש של דיבור ותקשורת. הוא אמר לי: "מה זה יעזור, הרי כל הזמן אני לא מתייחס, משתי פעמים ביום יקרה שינוי?" אמרתי לו: "בוודאי, אתה אפילו לא מדמין ומבין עד כמה, חכה ותראה".

* * * *

אני רואה כל כך הרבה פעמים, שוב ושוב, שאחד הכלים החזקים לשינוי משמעותי אצל אנשים הוא להתחיל ממה שהוא קטן, אבל באופן עקבי יום יומי כי אור מביא אור ואור מביא עוד אור.

הבעיה היא שאדם מסתכל תמיד על כל התמונה, סוג של שחור ולבן. אם אני לא מצליח להתגבר לגמרי אז זה לא שווה כלום, הנה אני לא מצליח סימן שאני לא יכול להשתנות.

העניין הוא שהשינוי האמיתי מתחיל מנקודה אחת של אור ולאט לאט השינוי קורה. לעולם אין להסתכל מה עשיתי ומה אני אעשה עוד דקה, אלא מה עכשיו אני עושה!

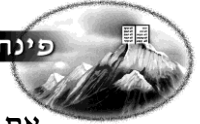
היצר שרוצה להפיל את האדם לוחש לו – תראה מה עשיתי? עזוב, אין לך סיכוי להשתנות! פשוט, הניסיון נמצא באותה נקודה של אור שמתחילה לבקוע. תמיד נזכור כשבא לנו לעשות משהו טוב ומאיר, בדבר אפילו הכי קטן, כמו להגיד לבן הזוג שלנו כמה הוא מאיר וטוב, להגיד לילדים שלנו כמה הם טובים ומאירים, התגברות על כעס, על עצב, על קנאה וכו'.

אזי תנו דקה אחת של אור, דקה אחת של מלחמה ביצר, לא משנה מה יהיה אחרי זה ומה היה לפני זה. תחיו את אותה הדקה וזה יביא לכם עוד אור ועוד אור.

בכל הספרים הקדושים מובא עד כמה שהדבר הכי קטן שיהודי עושה שווה אין סוף. האר"י הקדוש אמר: שבימינו אנו אפילו מעשה קטן מאוד של יהודי שווה יותר ממה שעשו גדולי התנאים והאמוראים בגלל חשכת הגלות הנוראה. והאר"י הקדוש אמר זאת כבר בדורו ועל אחת כמה וכמה בדורנו. שיהיה לכולנו שבוע טוב ומבורך שמח ומלא באור, באהבה, קדושה ואמונה.

ניצוד בוחרים בן/בת זוג לנישואין

פינת ההלכה

א. צריכים כל בחור ובחורה שנמצאים בשידוכים להתפלל להקב"ה שיזמן להם את הזיווג ההגון והטוב ביותר עבורם, בריא ושלם הולך בדרך ה', ירא שמים ובעל מידות טובות (גמ' ברכות ח, ולחטונה עמ' 75, זוגיות עם רגש עמ' 22).

ב. כדי לבחור בן/בת זוג לנישואין כיאות ההיכרות צריכה להיות מתוכננת כלומר הצעת השידוך מגיעה מחבר, מכר, קרוב משפחה, שדכנית וכדו' ומקבלים פרטים לפני כן ומבררים ובודקים את מידת ההתאמה ואח"כ נפגשים ובודקים התאמה במראה ושיחה (המלריך לנישואין מאוסקריס הרב זמיר כהן עמ' 204, זוגיות עם רגש הרב מיכאל לסרי עמ' 26, ולחטונה הרב אבנר קוואס עמ' 22-23).

הבירורים [המשך]

ג. הבירורים כוללים 3 חלקים עיקריים: **● נתונים כלליים** **● תכונות אופי** **● מצב בריאותי רפואי**.
ד. **ברורים אודות נתונים כלליים** שאנו מעוניינים לקבל עליהם מידע על המיועדות (דוגמאות): גיל, גובה, מראה, לומד/עובד, מעשן, עדה, אופי לבוש, מידת צניעות וכדו' וכן מידע על המשפחה של המיועדות אופי משפחתי, עיסוק ההורים, עדה, חוות דעת על המשפחה וכדו'.

דוגמא ממעשה שהיה: משפחה אחת חיפשה עבור בתם שהיתה כלילת המעלות בחור רציני שיושב ולומד ונמצא בסדרי הישיבה [ולא מטייל בכל מיני מקומות] ומגיע בזמן לתפילת שחרית. לאבי הבחורה היתה שיטה מקורית לברר על בחורים, בנוסף לברור אצל רבנים וחברים של הבחור מטלפונים שקיבל, הוא היה מתקשר לטלפון הציבורי של הישיבה בו לומד הבחור ואת הבחור האקראי שענה לטלפון היה שואל אודות הבחור שהוצע להם, וכך היה מקבל מידע מיטבי שלא דרך חברי הבחור. פעם אחת קיבלו הצעה על בחור שלומד בישיבה בירושלים שהיה מתמיד ונמצא בסדרי הישיבה והאבא של הבחורה התקשר לטלפונים שקיבלו וכמובן כולם היללו ושבחו אותו [אל"פ שהבחור לא היה כל כך מתמיד בסדרים וגם לתפילת שחרית היה מאחר הרבה פעמים]. האב כדרכו בקודש התקשר לטלפון הציבורי של הישיבה ואכן בחור אחד ענה [שבמקרה היה זה הבחור המוצע בעצמן] שאל האב שאלות רבות על הבחור וכמובן שהבחור שענה לטלפון שיבח מאוד את הבחור דינן [שהיה הוא עצמן] ואז שאל האב: "האם הבחור נמצא בכל סדרי הישיבה ולומד? והאם הוא מגיע בבוקר לתפילת שחרית בזמן? הבחור השיב: "תראה כבודו, אני שלעצמי בעוונותי לא מתמיד בסדרים ולא מגיע לחלק מסדרי הישיבה ואני גם מאחר בבוקר לתפילה, כך שלא אוכל לענות לך על שאלה זו, מכל מקום מה שכן אני יכול לומר שכל הזמן שאני כן מגיע אני רואה שהבחור נמצא בסדרים ומגיע לתפילה". והשידוך קם ונהיה... איזה חתן הם קיבלו? את זה הם גילו אחרי החתונה....

ה. **ברורים אודות תכונות אופי** – שהם סך התכונות הנפשיות והרוחניות באדם המתגלות בכל מעשיו והתנהגותו.

יש מידות שקשה לחיות איתם ולכן יש לבדוק היטב שאין למיועדות מידות אלו:

* **כעס ועצבנות** – הן מידות רעות שקשה לשנות ולהתחתן ולחיות עם אדם כעסן זה פרויקט (ולחטונה הרב אבנר קוואס עמ' 53, זוגיות עם רגש הרב מיכאל לסרי עמ' 25). מידות אופי אלו ילכו ויחמירו עם הזמן ואין לבנות על זה ש"הזמן יעשה את שלו", הוא יעשה את שלו לכוון ההפוך מהרצוי (זוגיות עם רגש עמ' 25) דוגמא ממעשה שהיה: מסופר על זקן סיני ממשפחה שהיתה ידועה בשלוות החיים שלה ובשלום הבית הנפלא השורר דרך קבע במשפחתם במשך דורות רבים. כששמע על כך הקיסר קרא לזקן וביקש שיגלה לו את סוד הצלחת שלום הבית המיוחד השורר בשושלת משפחתו. לקח הזקן דף ארוך, התיישב בנחת וכתב עליו בשלושה שורות צפופות במשך למעלה משעה בעוד הקיסר ממתין בסבלנות בהבינו כי מדובר בנוסחה ארוכה ומורכבת.

כשסיים הזקן למלא את הדף הגישו לקיסר, אז גילה הקיסר לתדהמתו שכתובה בו מילה סינית אחת שוב ושוב לאורך כל הדף משני צידיו. כשהביע הקיסר את פליאתו הסביר לו הזקן כי סוד ההצלחה לשלום בית היא הסבלנות וכשם שהיה לו את הסבלנות לרשום את המילה סבלנות לאורך כל הדף הארוך כך יש לו סבלנות לאשתו וילדיו... וזהו סוד ההצלחה (זוגיות עם רגש עמ' 25).

* **חוצפה ועזות פנים** – אף הם מידות רעות, שנדרש זמן ומאמץ לשנותם. כשאדם מתחצף לאחרים או אפילו להוריו, זה בהחלט מעיד על ההמשך ... עזות פנים כלפי הזולת, בסופו של דבר עלולה

להיות מופנת כלפי בן זוג השני או כלפי הילדים בהמשך (ולחטונה הרב אבנר קוואס עמ' 53).

דוגמא ממעשה שהיה: לבחורה עדינה וטובה הציעו כשידוך בחור קטן עדין ושרירי, ממשפחה אמידה מאוד הם יצאו מס' פגישות וראו שהם מתאימים זה לזה, בכל הפגישות נהג הבחור בנימוס וכבוד והבחורה ומשפחתה לא חשבו לברר על מידותיו של הבחור שנראה "עדין וביישן" והם התחתנו ... ואז התברר לכלה ש"הכבשה התמימה" הפכה ל"אריה טורף" ... כועס כל הזמן, צועק ומקלל ועוד התברר שהוא חי על כדורים [בעיה נפשית] וכל זמן שהיה רווק הוריו הקפידו שייקח את הכדורים ובזמן וכעת אין מי שישגיח עליו.. אבל היא לא התגרשה ממנו כי לא היה לה לאן לחזור ..

* לשון לא נקיה- הפה הוא "הלובי" של האדם, הדיבור הוא למעשה כרטיס הביקור של האישיות .

אדם שמדבר בלשון לא נקיה מעיד על תוכנו, עדינות הדיבור מעידה על עדינות הנשמה (ספ).

דוגמא ממעשה שהיה: אשה אחת קשת יום עבדה בניקיון במספר בתים. משפחה אחת שאצלה עבדה, משפ' עדין, שהיו עדינים וטובי לב, מפרגנים ומדברים בדרך כבוד והשתדלו להקל עליה ואילו משפחה אחרת שעבדה אצלם, משפ' שחורי, היו קולניים ומדברים בלשון זולה ובחוסר טקט, עצלים ותמיד השאירו לה את כל עבודות הניקיון.

יום אחד כשבאה לנקות אצל משפ' עדין היא שמעה שהציעו לבחור שלהם שנמצא בשידוכין את הבחורה ממשפ' שחורי שסיפרו בשבחה שהיא כלילת המעלות, בעלת מידות טובות ומדברת בדרך ארץ ... אך היא ידעה שזה שקר גמור מכח הכרותה עם בני המשפחה הנ"ל. לאחר שבוע התקיימה פגישה אחת והבחור התרשם לטובה מהבחורה, ונקבעה פגישה שניה בלובי של מלון פלוני ב- 8:00 בערב. כוון שידעה שאף אחד לא יאמין לדבריה היא דיברה עם אחיה שיתחפש למלצר ויגיע ללובי המלון הנ"ל ו"יגרום" שהאמת תצא לאור . ואכן הבחור והבחורה נפגשו וישבו לדבר , האח שהתחזה למלצר ניגש אליהם ושאל "מה אתם מזמינים?", הם ביקשו בקבוק קולה ושתי כוסות, הוא מזג לכוס של הבחורה כש"בטעות" נשפך מהמשקה על בגדיה, הבחורה איבדה את עשתונותיה ושכחה היכן היא נמצאת, וכמיטב מסורת משפ' שחורי החלה לקלל את המלצר תוך צעקות אימוות ... המרצע יצא מהשק .. הבחור המופתע אמר לה כי אינה מתאימה לו ויצא.

* וכל אחד יברר אם הצד השני נגוע במידות רעות מסוימות שיפריעו להם לנהל חיים תקינים.

ו. ברורים אודות מצב בריאותי רפואי – חשוב מאוד לבדוק את המצב הבריאותי של המועמדות והאם לוקים במחלה גופנית או נפשית ובמידת הצורך יבקשו לראות את הגיליון הרפואי. לפעמים יש השלכות משמעותיות לכל החיים כגון: אם זו מחלה נפשית יש התפרצויות והתנהגויות שקשה לחיות איתם, ואם זו מחלה תורשתית הנוגעת לעניין לידת ילדים בריאים או חולים ח"ו, אף שאצל המועמדות זה לא בא לידי ביטוי חיצוני (ולחטונה עמ' 23).

* ניסיון לזהות בעיות אלו ע"י שנשאל את החברים, שכנים, דמות רוחנית אם המועמדות לוקים במחלה מסוימת גופנית או נפשית. נשאל אם נוטלים תרופות בקביעות [כדורים] שזה עשוי להצביע על בעיה רפואית נסתרת. נברר אם יש מומים או מחלות אצל האחים או האחיות של המיועדות או ההורים, שאם יש כאלו יש לברר שלא קיבלו זאת בתורשה (ספ).

* ממחקרים שעשינו התברר שבהרבה מקרים הלבישו מועמדות עם תיק רפואי על מועמדות שהם ביישנים ותמימים, שהם מתקשים לזהות שהמוצעות סובלים מבעיות נפשיות מאחר ואת כל ההתנהגות המוזרה הם משייכים לביישנות ולטיפוס שקט, במקום להבין שיש חשש לבעיה נפשית.

* יש לשים לב שבחוגים מסוימים עדות מסוימות לא מתחתנות עם עדות מסוימות אחרות ואם

מציעים בכל זאת שידוך כזה מומלץ לבדוק היטב היטב שלא מוצע מישהו עם תיק רפואי.

* בד"כ אחרי האירוסין נוהגים שהחתן מגיע לשבת להתארח בבית הכלה ושבת אח"כ הכלה מגיעה לבית החתן להתארח – לא לוותר על זה, זו הזדמנות פז לבדוק אם המיועדות נוטל כדורים.

בס"ד בל"נ המשיך הסידרה היקרה והחשובה תימשך לאחר החגים הבאים עלינו לטובה

מנין שחרית באשדוד בימים א-1 ב- 8:00 (קורבנות) בבי"כ שמחת רפאל רח' האדמור מגור אזור ז'

סליחות באשדוד בימים א-ה בשעה 17:45 מנחה ושעור בבי"כ תפארת ראובן רח' שערי יושר 7 אזור ג'

סליחות באשדוד בימים א-ה ב- 18:00 ואח"כ מנחה.. בי"כ אהבת ישראל (פרסים) רח' הפלמ"ח-מאחור

מניני סליחות באשדוד בבי"כ מאור הרשב"י רח' שלמה בן יוסף 18 אזור ו' ב- 24:30, 6:30 בבוקר ואח"כ שחרית, 18:00 בערב ואח"כ מנחה * ביום רביעי יג' אלול יגיע הרב נתן ארוש בשעה 19:00 הל' באי"ח

מנין סליחות באשדוד ב- 6:00 בבוקר ואח"כ שחרית בבי"כ עטרת מאיר רח' יהודה הנשיא 30 אזור ז'

לשומרי שמיטה: אפשר לקנות בשווקים החופשים ואחרי הפרשת תרומות ומעשרות] – אגסים, ליבון ומבריק ירוק וצהוב וקשה לסחוט – חדש אבל הישן צהוב כמוש מלא מיץ וקל לסחוט שייד עדיין לשמיטה], אבוקדו [מן גליל – שנראה מאורך כאגס וקליפה דקה , אבל מזן ריד – שנראה עגול וקליפה עבה שייד עדיין לשמיטה], תפוז [מן ענף ואוריאגס בלבד אבל שאר הזנים שייכים עדיין לשמיטה]